

ЗЛАТНИТЕ СЪКРОВИЩА НА БЪЛГАРИЯ

ТЕКСТ: МАРИЯ ЗАХАРИЕВА, СНИМКИ: ФОТОАРХИВ

От май до септември в Археологическия музей във Варна се проведе изложба на тракийските съкровища. За първи път бяха експонирани девет големи златни и сребърни съкровища, открити по българските земи. В изложбата участваха НИМ –София, Археологическият институт и музей при БАН, Регионалният исторически музей – Враца, Регионалният исторически музей – Русе, Регионалният исторически музей – Варна и Археологическият музей – Пловдив. Предметите от 23,6-каратово злато бяха над 100. Експонатите представиха изкуството и културата на древните хора от медната епоха до Римската империя (4400 пр.Хр. до III в. след Хр.).

Първите посетители на изложбата бяха президентът Георги Първанов и 13-те президенти на страните от Централна и Югоизточна Европа, които през май бяха на посещение във Варна по покана на българския президент. “Това е най-голямата подобна изложба, правена досега у нас. Нарочно избрахме Варна да покажем богатството на страната ни, защото през лятото градът се превръща в столица на България”, каза директорът на НИМ Божидар Димитров. И докато за подобни изложби в чужбина България има приходи около 100 000 евро, то само до 15 август във Варненския археологически музей бяха събрани 300 000 лева. Застраховката на съкровищата е на стойност 98 милиона лева.

На изложбата беше показани находки от най-сензационното откритие от края на XX век - Варненският халколитен некропол, датиран от 4400-4200 г.пр. Хр. Украшенията от некропола са тегло над един килограм са известни като най-старото обработено злато в света. Посетителите на

изложбата се възхищаваха и на златните украшения, състоящи се от 15 000 миниатюрни мъниста, открити през 2005 г. край с. Дъбене, Карловско от края на III хилядолетие пр. Хр. Най-голямото ни златно съкровище - Вълчитрънското, също красеше изложбата. Предполага се, че е от XIII-XII в. пр. Хр. Включва ритуален сервиз от 9 различни съдове и дискове и е изработено от 12,5 кг. чисто злато. От надгробната могила при с. Дуванлий, Пловдивско (VI-IV пр. Хр.) бяха изложени златни украшения и вносни сребърни съдове - образци на тракийското и гръцкото златарство, а след тях следваше позлатеното тракийско сребърно съкровище от с. Рогозен, Врачанско (V-IV в. пр. Хр.) с общо тегло 20 кг. Експониран беше и най-добрият образец на елинистичното ювелирно изкуство – златното съкровище от Панагюрище от IV - III пр. Хр., включващо ритуален сервиз от 9 ритона, амфори и канички, изработени от 6,165 кг. злато. За първи път бяха показани златният венец с апликации, пръстен-печат и нако-

ленник от могилния гроб край с. Златиница - Маломирово, Ямболско (средата на IV в. пр. Хр.), открити миналата година. Изложбата включваше и още едно позлатено сребърно съкровище, открито край с. Борово, Русенско и датирано от края на V и началото на IV в. пр. Хр. В края на експозицията бяха изложени две златни гривни и обици – образци на римското ювелирно изкуство, заловени при полицейска акция на ГККП при с. Капитан Андреево и датиращи от първата половина на III век. Мястото на изравнянето на съкровището е неизвестно. Следващата година в Археологическия музей във Варна се организира изложба “Средновековните съкровища на България”, която ще продължи от април до октомври. Същевременно музеят ще има през април и май изложба в един от най-престижните музеи в света – Бритиш музей в Лондон, където ще бъде показано най-старото обработено злато в света от Варненския халколитен некропол. ■

